

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2275

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de minister van Economische Zaken over *de participatie van de European Space Agency in het Mars 500 project, waarvoor apen de ruimte in worden gestuurd* (ingezonden 31 maart 2010)

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken) (ontvangen 19 april 2010)

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat de European Space Agency (ESA) participeert in het Mars 500 project?

Antwoord 1

Ja, ESA is bij dit programma betrokken in het kader van haar Europese programma voor Leven en Exacte Wetenschappen (ELIPS) ter voorbereiding van toekomstige bemande missies naar de Maan en Mars.

Vraag 2

Is het waar dat voor het Mars 500 project wordt samengewerkt met het Russian Institute for Biomedical Problems (IBMP), die getrainde apen de ruimte in stuurt voor het Mars 500 project? Zo ja, kunt u aangeven waarom u het acceptabel vindt dat Nederland aan een dergelijk onderzoek meewerkt? Zo nee, kunt u aangeven waarom er op de website van het Institute for Biomedical Problems staat dat geëxperimenteerd wordt met apen in de ruimte voor het Mars 500 project, en waar de European Space Agency als partner wordt genoemd?

Antwoord 2

Het bericht op de website van IBPM over het experimenteren bij satellieten met apen betreft een uit 2008 stammend Russisch onderzoek onder auspiciën van het Russische Sochi Instituut voor Medische Primatologie, gevestigd in Vesjoloye nabij de Zwarte Zee. Dit onderzoek maakt echter geen onderdeel uit van het Mars 500 project.

Het Mars 500 programma, dat ESA gezamenlijk uitvoert met IBMP, bevat geen enkel experiment of onderzoek met dieren.

Het Mars 500 programma betreft de simulatie voor een 6 koppige bemanning van een ruimtevlucht naar Mars van 520-dagen. In werkelijkheid zal de bemanning leven en werken in een mock-up van een ruimteschip, dat is ondergebracht in een vestiging van IBMP in Moskou, met als doel de mense-

lijk psychologische, medische en fysieke aspecten van een langdurige ruimtemissie te onderzoeken.

Om de schijn te vermijden heeft IBMP het betreffende bericht op vrijdag 19 maart jl. van zijn website gehaald op nadrukkelijk verzoek van ESA.

Vraag 3

Kunt u aangeven of Nederland het Mars 500 project direct of indirect financiert? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Antwoord 3

Ja, Nederland participeert in het ESA programma voor Leven en Exacte Wetenschappen (ELIPS) ter voorbereiding van toekomstige bemande missies naar de Maan en Mars.

Vraag 4

Kunt u aangeven of er voor het Mars 500 project, of andere projecten waar de European Space Agency bij betrokken is, experimenten met dieren worden uitgevoerd? Zo ja, kunt u aangeven met welke dieren de experimenten worden uitgevoerd en waar deze experimenten uit bestaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

ESA heeft geen plannen noch belangstelling om te experimenteren met dieren noch de ambitie dieren te gebruiken voor ruimtevluchten. ESA respecteert volledig de op het terrein van onderzoek met dieren van toepassing zijnde regels en wetgeving van de Europese Unie en van COSPAR.